

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü

GENEL GEREKÇE

Malumları olduğu üzere, Tehlikeli Malların Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmaya (ADR) 30/11/2005 tarih ve 5434 sayılı Kanun ile katılımımız uygun bulunmuş ve ülkemiz söz konusu anlaşmaya 2/7/2010 tarih ve 27629 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, 2010/547 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 22/3/2010 tarihi itibarıyla taraf olmuştur.

Ülkemizin taraf olduğu bahse konu anlaşma hükümleri esas alınarak, kamuya açık karayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin; insan sağlığına, diğer canlı varlıklara ve çevreye zarar vermeden güvenli, emniyetli ve düzenli bir şekilde yürütülmesi amacıyla bu faaliyetlerde alıcı, boşaltan, paketleyen, yükleyen, dolduran, gönderen, tank konteyner/portatif tank işletmecisi ile taşımacı olarak yer alanların, tehlikeli madde güvenlik danışmanlarının, tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı kuruluşlarının ve tehlikeli maddeleri taşıyan taşıt sürücülerinin sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik 31.03.2007 tarihli ve 26476 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik süreç içerisinde yapılan değişiklikler ile birlikte en son 18/6/2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yeniden yürürlüğe girmiştir.

Yayımlanan Yönetmelik ile aynı zamanda tehlikeli madde taşımacılığında, tasarım tip onayı olan ve başarıyla test edilmiş ADR Kısım 6 başlığı altında yer alan ambalajların ve geçerli bir muayene sertifikası bulunan yük taşıma birimleri ile ADR Kısım 9’da belirtilen ADR Uygunluk Belgesi olan araçların kullanımı zorunlu hale getirilmiştir.

Diğer yandan, Bakanlığımız tarafından yayımlanan bahse konu Yönetmeliğin hazırlanması sırasında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kendi görev ve sorumlulukları dahilinde AB müktesebatına uyum çerçevesinde yayımlanmış olduğu ve o tarihte yürürlükte bulunan TPED Yönetmeliği ve diğer düzenlemeler dikkate alınarak, Bakanlığımız tarafından yayımlanan Yönetmeliğin 38 inci maddesinde: *“ADR Anlaşmasına taraf olmadan önce diğer kurumlar tarafından tehlikeli madde taşımacılığı konularını ilgilendiren ancak, ADR ve bu Yönetmelik ile uyumsuz olan mevzuat hükümleri, Bakanlığın görüşü alınarak ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından ADR Anlaşmasına ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir”* hükmü vaaz edilmiştir.

Bu kapsamda, Bakanlığımız tarafından 28.08.2019 tarihinde yayımlanan Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Konulu Genelgede, ADR Bölüm 6.2 kapsamında kalan taşınabilir basınçlı ekipmanların dolumu, tamiri ve yeterlilikleri ile Bakanlığımız mevzuatında yer almayan hususlarda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yayımlanan mevzuat hükümlerinin geçerli olduğu belirtilmiştir.

Ancak, 6 Ekim 2019 tarihinde Sanayi Bakanlığı tarafından konu ile ilgili yayımlanmış olan **Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği** (2010/35/AB) ve bu Yönetmeliğe bağlı **LPG Tüplerinin Muayene, Deney, Bakım ve Tamiri Yeterlilik Belgesi Verilmesine İlişkin Tebliğ** (TEBLİĞ NO: SGM-2011/3) ile **Tüp ve Tüp Demetlerinin Dolum ve Periyodik Muayenelerinin Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ** (TEBLİĞ NO: SGM-2018/7) yürürlükten kaldırılmıştır.

Akabinde, Ticaret Bakanlığı 08.11.2019 tarihli ve 30942 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **“Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2019/29”** Tebliği’nde Bakanlığımızı Taşınabilir Basınçlı Ekipmanların iç piyasadaki gözetim ve denetimleri konusunda **“Koordinatör Kurum”** olarak belirlenmiştir.

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü

Ancak, Bakanlığımızın ilgili mevzuat kapsamında atıfta bulunduğu söz konusu mevzuat ile ilgili kamu kurumlarının koordinasyonu ile birlikte herhangi bir geçiş dönemi belirlenmeden yürürlükten kaldırılması, taşınabilir basınçlı ekipmanlar konusunda iç piyasada kontrol dışı üretilen, dolumu yapılan, depolanan ve işleticinin kullanımında olan ekipmanlarla ilgili mevzuat ve yetki boşluğu oluşturmuştur.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen on yedinci bölümünde ve özellikle Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerini düzenleyen 477 nci maddesinde görüleceği üzere, anılan Bakanlığın sorumluluğu ADR (demiryolu için benzer minvaldeki RID) hükümlerine dayanmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımız sorumluluğunun, tehlikeli madde taşımacılık zincirinde yer alan tarafların ADR’de belirtilen yükümlülüklerini ve sorumluluklarını yerine getirip/getirmediğine yönelik olması ve Bakanlığımızın mevcut teşkilatlanma yapısı, personel ve denetim kapasitesi ile bu sürecin etkin ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesinin mümkün olamayacağı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen on dördüncü bölümü ile özellikle 385, 388, 389, 390 ve 392 inci maddeleri gereğince, taşınabilir basınçlı ekipmanlar ile ilgili olarak anılan Bakanlığın da sorumluluklarının bulunması nedeni ile diğer ülke örnekleri de dikkate alınarak yapılması öngörülen değişiklik ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sorumluluklarını yerine getirebilmesi konusunda kendisine devrini istediği ADR Bölüm 6.2 ve ADR Bölüm 6.8 kapsamındaki taşınabilir basınçlı ekipmanlar ile ilgili iş ve işlemler konusunda yetki ve görev belirlemesinin yapılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ADR Bölüm 6.2 ve 6.8’deki taşınabilir basınçlı ekipmanlar ile ilişkili ADR Bölüm 1.2, 1.6 ve 1.8 ile ADR Bölüm 4 hükümlerine ilişkin de yetkisel ve tanımsal birtakım belirlemeler yapılmıştır.

Bu suretle taşınabilir basınçlı ekipmanların üretimi, ithalatı, dağıtımı, işleticini/kullanıcının sorumluluklarının belirlenmesi, denetlenmesi ile ilgili konularda yetki boşluğunun giderilmesini teminen yetkili kurumların görev ve sorumluluklarının yeniden ele alınmış ve bu konuda ortaya çıkan hukuki ve teknik belirsizliğin giderilmesi amaçlanmıştır.

Bu itibarla, yukarıda yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda "**Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı**" hazırlanmıştır.